

Чланак 1. Др Чедомир Црногорац, редовни професор, Природно – математички факултет Универзитета у Бањој Луци, ужа научна област Физичка географија - предсједник;

2. Др Љиљана Гавриловић, редовни професор, Географски факултет Универзитета у Београду, ужа научна област Физичка географија - члан;

3. Др Радислав Тошић, ванредни професор, Природно – математички факултет Универзитета у Бањој Луци, ужа научна област Физичка географија - члан;

НАСТАВНО – НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ПРИРОДНО – МАТЕМАТИЧКОГ
ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ

Наставно – научно вијеће Природно – математичког факултета Универзитета у Бањој Луци на сједници одржано 05. јула 2012. године донијело је Одлуку број 19/3-1986/12, којом смо именованы у Комисију за писање извјештаја за избор једног наставника за ужу научну област Физичка географија, на наставним предметима: Хидрологија, Водни ресурси у просторном планирању и Коришћење и заштита водних ресурса.

На расписани конкурс Универзитета у Бањој Луци, објављен 27. јуна 2012. године у дневном листу „Глас Српске“, те исправком дијела конкурса, у дневном листу „Глас Српске“ од 11.07. 2012. године, за избор наставника за ужу научну област Физичка географија пријавио се један кандидат: др Весна Рајчевић, виши асистент на Студијском програму за географију и Студијском програму за просторно планирање Природно – математичког факултета Универзитета у Бањој Луци (ужа научна област Физичка географија).

Након увида у достављену комплетну и релевантну документацију и разматрања конкурсног материјала у складу са Законом о високом образовању (одредбе чланова од 76 – 83. Закона о високом образовању; „Службени гласник Републике Српске“, број:73/10) и Правилником о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Бањој Луци *Комисија за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја за избор у академска званија Наставно – научном вијећу Природно – математичког факултета Универзитета у Бањој Луци*, подноси следећи

ИЗВЈЕШТАЈ

О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен: Глас Српске, 27. јун 2012. године
Исправка дијела конкурса. Глас Српске, 11. јул 2012. године
Ужа научна/умјетничка област: Физичка географија
Назив факултета: Природно – математички факултет
Број кандидата који се бирају: 1 (један)
Број пријављених кандидата: 1 (један)

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: **Весна (Богдан) Рајчевић, дјевојачко Бабић**

Датум и мјесто рођења: 21. фебруар 1979. године, Градишка

Установе у којима је била запослена:

1. Факултет физичког васпитања и спорта, Бања Лука
2. Природно – математички факултет, Бања Лука

Звања/радна мјеста:

1. виши асистент: 2006 – 2011. године;
2. реизбор, виши асистент: 2011 -

Научна/умјетничка област: Физичка географија

Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима: Географско друштво Републике Српске – Бања Лука; Српско географско друштво - Београд

2. Биографија, дипломе и звања

Основне студије:

Назив институције: Природно – математички факултет, Бања Лука

Мјесто и година завршетка: Бања Лука, 11. јул 2002. године

Назив дипломског рада: Олимпијске планине Босне и Херцеговине

Ужа научна/умјетничка област: Физичка географија

Постдипломске студије:

Назив институције: Географски факултет Универзитета у Београду

Мјесто и година завршетка: Београд, 19. октобар 2005. године

Назив магистарског рада: Туристичка валоризација општине Теслић

Ужа научна/умјетничка област: Туристичка географија

Докторат:

Назив институције: Природно – математички факултет, Бања Лука

Мјесто и година завршетка: Бања Лука, 22. јануар 2011. године

Назив дисертације: Слив ријеке Врбанје – потамолошка студија

Ужа научна/умјетничка област: Физичка географија

Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање и период):

1. Нема избора у наставна и научна звања

3. Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Научна монографија националног значаја (10 бодова)

1. Драго Тодић, **Бабић Весна**, (2008): Туристичка географија свијета, Универзитет у Бањој Луци, Природно – математички факултет Бања Лука, (стр. – 299). Монографија „Туристичка географија свијета“ написана је на 299 страна, садржи 13 дијаграма, 55 географских карата, 77 табела и 428 фотографија.

У географији, као фундаменталној науци, потребна су свеобухватна и комплексна истраживања о феномену туризма и његовој експанзији на глобалном нивоу. Највећа пажња у овој књизи посвећена је туризму Европе, јер нам је то матични континент и најразвијенија туристичка регија свијета. Дат је и обиман преглед туризма осталих континената: Африке, Азије, Англоамерике, Аустралије и Океаније. Посљедње поглавље анализира туристичке метрополе наше планете, које имају значајан удео у развоју туристичких кретања и туристичких токова. Оригиналним приступом туристичкој проблематици аутори су настојали да текст књиге буде прилагођен широком спектру читалаца. Осим тога, књига по свом садржају може бити од користи студентској популацији Студијског програма за географију, као и студентима којима је туризам ужа научна област.

2. **Весна Рајчевић**, Чедомир Црногорац, (2011): „Ријека Врбања – физиогена својства слива и ријечног система“, „АртПринт“ – Бања Лука, (стр. - 277). Монографија „Ријека Врбања – физиогена својства слива и ријечног система“ написана је на 277 страница, садржи 177 графичких прилога (43 слике и 134 табеле). Конкретизујући циљ и задатке истраживања, аутори врше систематизацију теоријских сазнања као основ за одговарајућу методологију и примјену поступака и метода истраживања у дефинисаном сливу. Сем стандардних елемената у сливу, истраживања су укључила и облике рељефа настале преносом суспендованог наноса. Монографија представља вриједно научно дјело којим се дефинишу физички процеси у еволуцији морфолошких и морфометријских елемената слива Врбање и њеног ријечног система.

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 20

Оригинални научни рад у часопису националног значаја (5 бодова)

1. Црногорац Ч., **Бабић В.**, (2004): Школа у природи – захтјев савремене наставе у Републици Српској и Босни и Херцеговини, СКУП 1, Зборник научно – стручног скупа „Савремена универзитетска настава“, Природно – математички факултет Бања Лука, Требиње, стр. 123 – 129.

У раду се разматрају неки аспекти одвојености урбане школе индустријског, данас научнотехничког, доба од стварности и природног амбијента (живота) ученика. Комплексне промјене у руралним срединама под утицајем града/градског насеља (популационо – демографске, социјално – економске, функционалне, физиономске и друге промјене) и велики школски простори у урбаним срединама захтијевају нови начин живота и рада јувенилне популације.

Без обзира што се урбанизација сматра за позитивну светску појаву, урбano окружјење наших школа већином одликује загађеност географског омотача, недостатак зелених површин за игру и рекреацију, велика густина насељености, густ саобраћај, комунална бука и друго. Рад такође разматра и проблем недостатка физичке активности младих која угрожава њихово физичко и ментално здравље и покушава дати одговор на питање: може ли се недостатак физичке активности надокнадити у аутентичном природном окружењу – школом у природи? Аутори, с правом, закључују да је брига за боравак младих у природи приоритетна обавеза друштва и ентитета Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине.

2. Црногорац Ч., **Бабић В.**, (2005): Загађивање хидросферног комплекса, Зборник природно – математичких наука, Двоброј 8 и 9, Књижевна задруга, Бања Лука, стр. 139 – 163.

Овај рад комплексно разматра „проблем воде“ који је присутан (или ће бити присутан) у оним географским просторима у којима резерве употребљиве воде и њен квалитет нису у стању да задовоље све наглашеније потребе становништва и привреде. Хоће ли се загађење хидросферног комплекса манифестишти у већем или мањем обиму/интензитету на одређеном географском простору, зависи од низа физиогених и антропогених фактора. Приближан одговор садашња наука дешифрује изградњом одговарајућих модела којима се концентрација

У раду се анализирају појмовно – терминолошке одреднице: аерозагађење и загађујуће материје и њихов утицај на живи свет. Аутори врше дистинкицију загађености ваздуха изнад руралних и урбаних простора, као и дистинкицију између копнених маса и Севјетског океана. У завршном дијелу рада анализирају тешкоће везане за квантификацију ефеката загађеног ваздуха.

2. Чедомир Црногорац, **Весна Бабић**, (2006): Географски приступ животној средини, Први конгрес српских географа, Зборник радова 1, Сокобања, стр. 337 – 344.

Рад је теоријског карактера и дефинише однос географске науке према животној средини. Тад приступ је интегриран и обухвата међувисност природне и антропогене средине, што га у бити разликује од осталих теоријских и методолошких приступа (биолошког, еколошког, правног, економског и др.).

3. Чедомир Црногорац, **Весна Бабић**, (2008): Ријека Врбас и утицај тешких метала, Научно – стручни скуп са међународним учешћем „Савремене технологије за одрживи развој градова“, Институт заштите, екологије и информатике, Бања Лука, стр. 927 – 936.

Праћење загађења воде, али и земљишта тешким металима (метали који имају специфичну тежину већу од 5 g/cm^3) од великог је значаја за заштиту животне средине. Разлог више је чињеница да су тешки метали, као контаминант, токсични и био-неразградљиви, тако да улазе у ланац исхране и могу да се акумулирају у појединачним организмима. Најновија истраживања показују да су по штетним ефектима по животну средину тешки метали на другом мјесту иза пестицида. Овај рад је настојао да дефинише присуство тешких метала у ријеци Врбасу, на потесу урбаниог подручја Бањалуке, али и да упозори на могуће посљедице присуства тешких метала у геокомпонентима географског алатача.

4. Чедомир Црногорац, **Весна Бабић**, (2009): Неки облици загађивања радне средине, Еколошка безбједност у постмодерном амбијенту, Књига II, I Научна конференција са међународним учешћем, ПАНЕВРОПСКИ УНИВЕРЗИТЕТ, Бања Лука, стр. 541 – 547.

У савременим условима све израженије глобалне индустријализације, мегаразвоја техничких средстава и све софистицирање технологије, уз све већу концентрацију становништва у урбаним срединама, радна средина постаје најугроженији елемент у систему човек – животна средина. С обзиром на статус Босне и Херцеговине, када је у питању Спораум о стабилизацији и придржавању у Европску унију, потребно је прилагодити актуелно законодавство (стандарде и мјерила) Републике Српске и Федерације БиХ у области животне/радне средине. То ће бити одговоран задатак са становништва доношења одређених закона, али ће бити много тежи задатак када су у питању технолошки и технички стандарди.

5. Чедомир Црногорац, **Весна Рајчевић**, (2009): Клаонички отпад и загађивање вода – примјер „Перутнице Птуј – Србац“, Први међународни географски знанствени симпозијум: Трансформација руралног подручја ЈИ Европе у увјетима транзиције и инегрирања у Европску унију, Кипрес, стр. 111 – 116.

Проблем одлагања чврстог отпада и отпадних вода Клаонице ППС – Србац најлепосредније угрожава квалитет животне средине у атару села Повелич. Реагујући на загађивање хидросферног комплекса, мјештани Повелича су актуелизирали питање одлагања/елиминисања животинског отпада. Позитиван одјек протеста довео је до промјене понашања свих инволвираних у процесе и појаве загађивања животне средине. У првом реду промјене се односе на саме клаонице, удружења пољопривредних производића, општинске, ентиитетске и комуналне службе, које су задужене за очување квалитета животне средине. То је довело до предузимања низа корисних активности, које као крајњи циљ имају коначно рјешавање проблема клаоничног отпада. Искуство са Клаоницом ППС – Србац треба бити и упозорење осталим клаоницама и перадарским фармама, као и фармама других домашних животиња, да се животински отпад третира у складу са најсавременијом технологијом и актуелном законском праксом, у складу са захтјевима Европске уније.

6. Чедомир Црногорац, **Весна Рајчевић**, (2009): Рурални развој и заштита хидросферног комплекса, Научно – стручни скуп са међународним учешћем: Заштита и здравље на раду и заштита животне средине, Институт заштите, екологије и информатике, Зборник радова, стр. 419 – 426.

Земљиште, као дио екосистема, представља значајну компоненту животне средине. Земљиште је основни фактор живота на Земљи, јер без њега није могућ живот биљака и животиња, односно хумане популације. Као ваздух и вода, земљиште у основи спада у обновљиве природне ресурсе. Међутим, ако се анализирају основни фактори стварања и развоја земљишта, просторна ограниченошт земљишних ресурса у свијету, континуирано загађивање и нерационално коришћење, тада с правом закључујемо да земљиште спада у необновљива природна богатства. Земљиште најчешће повезујемо са пољопривредно – прехранбеном производњом, чији је утицај на природу и животну средину достигао висок степен. Зависно од степена пресинга пољопривреде на животну средину, говоримо и о утицају руралног развоја на одређене геокомпоненте географског омотача. Притисак пољопривреде је различит у оквиру различитих географских простора, прије свега као последица физиогених и антропогених утицаја који условљавају различите типове пољопривредне производње. Овај рад комплексно разматра неколико аспекта водећих утицаја пољопривреде на хидросферни комплекс, првенствено на подземне и површинске воде.

7. Чедомир Црногорац, **Весна Рајчевић**, (2010): Милутин Миланковић – канон осунчавања Земље и његова примјена на проблем ледених доба, Научни скуп „Милутин Миланковић у свом и нашем времену“, Академија наука и умјетности Републике Српске, Научни скупови, Књига XVIII, Одјељење природно – математичких и техничких наука, Књига 13, Бања Лука, стр. 217 – 235.

Из богатог опуса фундаменталних истраживања Милутина Миланковића, аутори се критички осврћу на монографију „Канон осунчавања Земље и његова примјена на проблем ледених доба“. Теоријом Земљиних секуларних кретања и промјеном терестричких, односно небеских полова, Милутин Миланковић математичким путем доказује глацијате, интерглацијале и интерстадијалне периоде у последњих 600000 година. Аутори наглашавају да је у оквиру великог истраживачког пројекта CLIMAP (1971 – 1976. године) Миланковићева/астрономска теорија леденог доба призната и оптимално прилагођена.

8. Чедомир Црногорац, **Весна Рајчевић**, Душана Пешевић, (2011): Алтернативна енергија у Републици Српској, Зборник радова 1, Четврти међународни конгрес „Екологија, здравље, рад, спорт“, Бања Лука, стр. 13 – 26.

Аутори рада разматрају појмовно – терминолошки систем енергетских извора. Посебна анализа је посвећена учешћу нуклеарне енергије у енергетској стабилности Републике Српске, у складу са пројекцијом све већих енергетских потреба. Анализира се и положај Републике Српске у окружењу нуклеарних реактора лоцираних у Бугарској, Румунији, Мађарској, Словачкој, Чешкој и Словенији/Хрватској. Осим нуклеарне енергије анализирају се и могућности коришћења геотермалне енергије, енергије вјетра и коришћење биомасе као енергетског извора. У закључку рада констатују да обновљиви енергетски извори и њихово коришћење све више постају економски императив, али и политичко питање, из разлога што државе претеденти на чланство у ЕУ до 2020. године морају осигурати најмање 20% обновљиве енергије у укупно произведеној енергији.

9. Чедомир Црногорац, **Весна Рајчевић**, (2011): Утицај малих хидроелектрана у планирању простора и одрживом развоју – пример ријеке Врбање, Зборник радова Трећег конгреса српских географа, Географско друштво Републике Српске, Природно – математички факултет Универзитета у Бањој Луци, Бања Лука, стр. 779 – 788.

Мале хидроелектране (MHE) и мале акумулатије (MA), за разлику од средњих и великих, много се складније уклапају у просторне планове различитих нивоа. Међутим, врло често имају и низ

негативних утицаја на животну средину и географски простор. Узимајући у обзир специфична својства сваког појединачног водотока у одређеном ријечном систему, затим врсту, обим и форму будућег/могућег коришћења водног потенцијала у оквиру пројекта реализације МХЕ, тешко је предвидјети утицај(е) те МХЕ на одређени простор. У Републици Српској питање изградње МХЕ се углавном покушава рjeшити путем концесија. За ријеку Врбању Влада Републике Српске је издата 18 концесија, од којих је реализована само једна. Главне баријере при изградњи МХЕ су: административне, друштвене, техничке, финансијске, институционалне, законодавне, енвиронменталне и еколошке.

10. Чедомир Црногорац, **Весна Рајчевић**, (2012): Проблеми дефинисања појмова из области животне средине и дефиниције животне средине, Зборник радова међународног научног скупа: Проблеми и изазови савремене географске науке и наставе, Географски факултет Универзитета у Београду, Београд, стр. 441 – 448.

Наука о животној средини релативно је нова мултидисциплинарна и генералистичка наука. О предмету њеног проучавања не постоји општа сагласност, као што не постоји ни терминолошка сагласност око назива ове младе научне дисциплине. Истовремено, због чињенице да о појму средине у науци не постоји сагласност, врло тешко се прихвати дистинкција између термина и појмова географска средина, природна средина, животна средина, радија средина, човјекова средина и др. То доводи до контроверзности око дефинисања науке о животној средини, тако да се још увјек код неких аутора, првенствено еколога, оспорава њено место у систему природних и друштвених наука.

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 60

4. Образовна дјелатност кандидата

4.1.1. Квалитет педагошког рада на Универзитету ... (до 4 бода)

Споловни сарадник на предмету Активности у природи, Факултет физичког васпитања и спорта Универзитета у Бањој Луци, Стручни сарадник на предмету Хидрологија, Одсјек за географију Природно – математичког факултета Универзитета у Бањој Луци; виши асистент на предметима: Хидрологија, Основи хидрологије, Примењена хидрологија, Водни ресурси у просторном планирању, Студијски програм за географију и Студијски програм за просторно планирање.

4.1.2. Студијски приручници (скрипте, практикуми)... (1 бод)

Бабић Весна, Чедомир Црногорац, (2005): Практикум из хидрологије, II дио - Лимнологија и Океанологија, Географско друштво Републике Српске, Посебна издања, Књига број 14, Бања Лука, (стр. – 99). Практикум који је усаглашен са НПиП наставног предмета Хидрологија, помоћни је наставни материјал за студенте географије и просторног планирања. Практикум омогућује да у оквиру предвиђеног фонда часова за вježbe студенти овладају потребним методима и техникама за лимнолошку и хидрографску анализу. Први дио практикума – Лимнологија, чини шест тематских целина, а други дио – Океанологија, седам тематских целина. Рjeшавање задатака у Практикуму олакшано је прецизно дефинисаним упутствима и корелацијом са наставним уџбеницима, који се користе у настави Хидрологије.

Др Весна Рајчевић има десетогодишње педагошко искуство у високом образовању. То искуство је крунисано високим квалитетом извршавања обавеза као сарадника у настави на низу наставних предмета, као и професионалним и одговорним односом према свим обавезама на факултетима Универзитета у Бањој Луци.

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 5

5. Стручна дјелатност кандидата

5.1. Стручни рад у часопису међународног значаја (с рецензијом) (3 бода)

1. Чедомир Црногорац, **Весна Бабић**, (2003): Туризам у трансформацији руралног простора општине Теслић, Други форум: Рурални туризам и одрживи развој Балкана, Зборник радова, Природно – математички факултет, Економски факултет, Крагујевац, стр. 382 – 392.

Рад разматра битне потенцијале туристичке валоризације теслићке општине, при чemu аутори наглашавају њен рурални простор. Тај простор са релативно повољним туристичко – географским положајем одликује се диверзитетом физиогених и антропогених садржаја. То омогућује услове за развој селективних видова туризма, као на пример: сеоски, ловни и риболовни, здравствени, рекреативни и излетнички.

2. **Весна Бабић**, Чедомир Црногорац, (2003). Економски аспекти туризма планинског простора општине Теслић, Међународни научни скуп: Савремене тенденције у туризму, хотелијерству и гастрономији, Зборник радова, Природно – математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство Универзитета у Новом Саду, Нови Сад – Суботица, стр. 52 – 54.

Рад представља значајно подручје истраживања планинског простора општине Теслић, јер се резултати истраживања у методолошком и структуралном смислу могу примјенити на укупан брдско – планински простор Републике Српске. Посматране вриједности проучаваног географског простора изражене климатским, геоморфолошким, хидрографским и биогеографским вриједностима представљају квалитетну основу за развој више облика континенталног туризма.

5.2. Реализован пројекат, патент, сорта, раса, сој или оригинални метод у производњи (4 бода)

1. Географско друштво Републике Српске: Активирање туристичких ресурса сјеверозападне Босне (GEOGRAPHIC SOCIETY OF THE REPUBLIC OF SRPSKA:PARTNERS OF THE APPLICANT PARTICIPATING IN THE ACTION; EU Support for Regional Economic Development in Bosnia and Herzegovina, Fund – III; EC/BIH/CFP/05/003); Бања Лука, мај 2005; сарадник на пројекту,

2. „Ерозиони процеси и продукција наноса аутоктоних токова Републике Српске“, I, II и III фаза, Министарство науке и технологије Владе Републике Српске, Природно – математички факултет, 2006 – 2008. године; сарадник на пројекту,

3. „Природни потенцијали и деградиране површине слива Турјанице“, Министарство науке и технологије Владе Републике Српске, Природно – математички факултет, 2010. године; сарадник на пројекту,

4. „Слив ријеке Турјанице – валоризација и заштита водних ресурса слива“, Министарство науке и технологије Владе Републике Српске, Природно – математички факултет, 2011. године; сарадник на пројекту.

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 22 БОДА

6. Табела дјелатности кандидата

Редни број	Дјелатност кандидата	Број бодова	Укупно
1.	Научна дјелатност кандидата	20+15=60	95
2.	Образовна дјелатност кандидата	5	5
3.	Стручна дјелатност кандидата	6+16	22
4.	Укупан број бодова		122

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На основу изнесених чињеница о научној, образовној и стручној дјелатности, те педагошких референци кандидата, комисија констатује да је др Весна Рајчевић, рођ. Бабић, виши асистент Природно – математичког факултета Универзитета у Бањој Луци, остварила запажене резултате у досадашњем раду. Научни опус квалификује кандидата као амбициозног истраживача из области физичке географије, али и као одговорну академску особу када је у питању едукација студентске популације. Комисија једногласно констатује да кандидат др Весна Рајчевић испуњава и све формалне услове из члана 77. Закона о високом образовању Републике Српске (Сл. Гласник Републике Српске, бр. 73/10) и члана 131. Статута Универзитета у Бањој Луци за избор на ужу научну област Физичка географија, за наставне предмете: Хидрологија, Водни ресурси у просторном планирању и Коришћење и заштита водних ресурса.

На основу претходно утврђеног, Комисија са задовољством предлаже Наставни – научном вијећу Природно – математичког факултета и Сенату Универзитета у Бањој Луци да кандидата др Весну Рајчевић изаберу у звање доцента на ужу научну област Физичка географија, за наставне предмете Хидрологија, Водни ресурси у просторном планирању и Коришћење и заштита водних ресурса.

Бања Лука, Београд, 24. јул 2012. године

Чланови комисије:

Др Чедомир Црногорац, редовни професор, Природно – математички факултет Универзитета у Бањој Луци, ужа научна област Физичка географија – предсједник,

Др Љиљана Гавриловић, редовни професор, Географски факултет Универзитета у Београду, ужа научна област Физичка географија – члан,

Др Радислав Томић, ванредни професор, Природно – математички факултет Универзитета у Бањој Луци, ужа научна област Физичка географија – члан.

IV ИЗДВОЈЕНО ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

(образложење члана/чланова Комисије о разлозима издвајања закључног мишљења, са приједлогом једног кандидата за избор и назнаком за које се звање предлаже:

Бања Лука, 24.07.2012. године

Члан/ови Комисије

1.....
2.....